

Handläggare
Smittskyddsenheten Sörmland
Smittskydd i förskolan

Datum
2023-05-26

Dokumentnummer
23-4138

Kikhosta på förskola

Om kikhosta förekommer på förskolan bör föräldrarna informeras, i samråd med smittskyddsläkaren, med syfte att skydda ovaccinerade småsyskon och gravida (i slutet av graviditet). Använd skriftlig information *Kikhosta på förskola – information till vårdnadshavare*.

Det drabbade barnet kan återgå till förskolan när allmäntillståndet så tillåter.

Om kikhosta

Kikhosta orsakas av en bakterie (*Bordetella pertussis*) i luftvägarna. Kikhosta börjar oftast som en förkylning som sedan går över i kraftig hosta och ibland kräkningar. Besvären kan pågå i flera veckor. Antibiotikabehandling kan ges för att minska smittsamheten i tidigt skede.

Kikhosta kan orsaka andningsuppehåll framför allt hos spädbarn (barn under 1 år). Risken för andningsuppehåll är mindre om spädbarnet hunnit fått sina två första kikhostevaccindoser, som ges vid 3 och 5 månaders ålder. Amning skyddar inte barnet mot kikhosta.

Om en gravid kvinna får kikhosta är det ingen fara för fostret. Däremot om den gravida kvinnan är sjuk i samband med förlossningen, kan det nyfödda barnet smittas och bli allvarligt sjukt.

Smittvägar

Kikhosta sprids i första hand via droppsmitta vid hosta och nysningar. Det är störst risk för smitta om man träffar en sjuk person inomhus.

Inkubationstid

Tiden från det att man smittas till att man blir sjuk (inkubationstiden) är vanligen 1-2 veckor men kan vara upp till tre veckor.

Smittsamhet

Smittsamheten är högst i början av förloppet, inklusive förkylningsstadiet. Vuxna och tidigare vaccinerade barn kan vara lindrigt sjuka, exempelvis endast ha långvarig hosta, men är ändå smittsamma. Smittsamheten avtar successivt under sjukdomsförloppet och obehandlad kikhosta beräknas vara smittfri tre veckor efter det att kikningarna startat eller då hostan upphört, vilket som kommer först. Den som får antibiotikabehandling mot kikhosta är smittfri fem dagar efter insatt behandling.

Handläggare

Smittskyddsenheten Sörmland
Smittskydd i förskolan

Datum

2023-05-26

Dokumentnummer

23-4138

Förskolebarn kan återgå till förskola när allmäntillståndet tillåter, då eventuell smittspridning sannolikt skett redan under förkylningsstadiet. Friska syskon till barn med konstaterad kikhosta får gå på förskola. Vid symtom på begynnande kikhosta bör de söka vård för undersökning och provtagning.

Skydd mot kikhosta

Vaccinering mot kikhosta görs för att minska risken för att spädbarn ska bli svårt sjuka. Vaccinet erbjuds i barnvaccinationsprogrammet till barn vid 3, 5 och 12 månader ålder. Barn erbjuds ytterligare vaccindoser vid 5-6 års ålder och vid 14-16 års ålder. Skyddet varar i cirka 6-7 år. Vaccinet skyddar tyvärr inte fullständigt mot smitta. En liten andel av dem som är vaccinerade kan ändå bli sjuka och är då smittsamma.

Gravida kvinnor rekommenderas vaccination mot kikhosta under andra trimestern för att skydda det nyfödda barnet mot svår sjukdom i kikhosta fram till barnet själv kan bli vaccinerat.

Kontakt

Smittskyddsenheten i Sörmland, tfn 016-10 35 68 alt 016-10 35 85.

Läs mer

[Kikhosta - 1177](#)